

VOORSTEL TOT FUSIE VOB/WOB

Aan de leden van VOB en WOB

1 Inleiding

In 2009 hebben de leden van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) en de Werkgeversvereniging Openbare Bibliotheken (WOB) aan hun besturen opgedragen om een fusie tussen de twee organisaties voor te bereiden. Directe aanleiding was de ontvlechting en splitsing van de VOB waarbij alle met subsidies van OGenW uitgevoerde bestel- en opdrachttaken met ingang van 1 januari 2010 worden uitgevoerd door het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken en de Stichting Bibliotheek.nl. Door het samengaan van de afgeslankte VOB met de WOB ontstaat één nieuwe sterke branchevereniging die de belangen van de bibliotheken op een breed terrein kan behartigen.

De fusie wordt namens de beide besturen voorbereid door twee kwartiermakers, respectievelijk Frans Meijer voor VOB en Hans van Velzen voor WOB. Zij hebben in een aantal verschillende documenten belangrijke uitgangspunten voor de fusie vastgelegd en besproken met de leden.¹ Tegelijkertijd hebben zij de bestuurlijke fusie voorbereid waardoor de besturen van VOB en WOB per 1 januari 2010 bestaan uit dezelfde personen (personele unie). Deze bestuurlijke fusie is bedoeld als opstap naar een volledige bestuurlijke, personele en organisatorische samensmelting van beide verenigingen (juridische fusie) per 1 januari 2011.

De wettelijk en statutair voorgeschreven route en vereiste (juridische) documenten voor de juridische fusie is vrij ingewikkeld.² Onderstaand wordt daarom in paragraaf 2 eerst de besluitvormingsprocedure kort uiteengezet en in paragraaf 3 de wijze waarop de fusie feitelijk wordt gerealiseerd. In paragraaf 4 worden vervolgens profiel en missie van de nieuwe branchevereniging geschetst waarna in paragraaf 5 de belangrijkste zaken uit de gewijzigde statuten van de nieuwe VOB op een rij worden gezet. En dat met het oog op de te nemen besluiten zoals benoemd in paragraaf 6.

2 Besluitvormingsprocedure

In de wet is vrij gedetailleerd voorgeschreven hoe de procedure bij een juridische fusie er uitziet. In de eerste plaats moeten beide rechtspersonen een voorstel tot fusie doen. Dit voorstel moet onder andere de concept statuten bevatten zoals deze na de fusie ongewijzigd en woordelijk zullen luiden. Daarnaast moet een recent beeld van de financiële toestand worden gegeven via een jaarrekening of tussentijdse vermogensopstelling. Dit fusievoorstel moet vervolgens worden gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en ter inzage worden gelegd bij de kantoren van VOB en WOB. Tevens moet het fusievoornemen ook nog bekend worden gemaakt via een advertentie in een landelijk dagblad. Schuldeisers kunnen binnen een maand verzet aantekenen tegen de fusie bij de rechtbank. Als er geen verzet is gemaakt kan een definitief besluit tot fusie worden genomen.

¹ *De Nieuwe Vereniging van Openbare Bibliotheken* (ledenvergadering VOB 15 oktober 2009 en 17 december 2009), *Samen sterk: uitgangspunten voor samengaan WOB/VOB in NVOB* (ledenvergadering WOB 8 december 2009), *Samen sterk: hoofdlijnen fusie VOB en WOB* (ledenvergadering VOB en WOB 17 december 2009).

² *Traject fusie VOB – WOB* (ledenvergadering VOB en WOB 17 juni 2010).

Om alles correct volgens de wet en de statuten van VOB en WOB te laten plaatsvinden, ziet de besluitvormingsroute er als volgt uit.

- a Op 14 oktober spreken de ledenvergaderingen van VOB en WOB het officiële voornemen uit tot fusie en stellen daartoe de statuten van de nieuwe VOB vast. Voor dit besluit is op grond van de statuten van beide verenigingen een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.
- b Het fusievoorstel, inclusief statuten en een tussentijdse financiële vermogensopstelling, wordt vervolgens gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en ter inzage gelegd bij de bureaus van VOB en WOB. Er wordt tevens een advertentie geplaatst in een landelijk dagblad.
- c Er van uitgaand dat de rechtbank een verklaring van non-verzet zal afgeven, kan in de ledenvergadering op 9 december a.s. worden besloten tot fusie per 1 januari 2011, waarbij de gewijzigde statuten worden bekrachtigd. Ze kunnen in deze vergadering niet meer worden gewijzigd.
- d Het fusiebesluit, inclusief de gewijzigde statuten, wordt tenslotte neergelegd in een notariële akte die (uiterlijk) op 31 december 2010 zal verlijden. De volgende dag, dus op 1 januari 2011 gaat de fusie dan officieel in en zijn de nieuwe statuten van kracht.
- e In combinatie met het fusiebesluit zal de ledenvergadering van 9 december 2010 gevraagd worden het mandaat van het huidige bestuur te verlengen volgens het rooster van aftreden zoals het huidige gecombineerde bestuur van VOB en WOB dat bij zijn aantreden per 1 januari 2010 heeft opgesteld zodat dit bestuur een vlotte doorstart kan maken.

3 Vormgeving van de fusie

De fusie wordt zo gerealiseerd dat de VOB als verkrijgende rechtspersoon blijft bestaan en dat activiteiten en vermogen van de WOB als verdwijnende rechtspersoon onder algemene titel overgaan op de VOB. Er is voor gekozen dat de VOB als rechtspersoon blijft bestaan onder andere gezien de vele juridisch vastgelegde rechten en verplichtingen van de VOB zoals aandeelhouderschap NBD, deelname in de StOL en het lidmaatschap van de CPNB. Het gevolg is dat de WOB door de fusie ophoudt te bestaan. De leden van de verdwijnende WOB worden automatisch lid van de nieuwe VOB. Ter gelegenheid van de fusie worden de statuten van de VOB zodanig gewijzigd dat de werkzaamheden en leden van de WOB op gelijke voet worden geïntegreerd in de nieuwe VOB.

Door een onafhankelijk accountantsbureau is een tussentijdse financiële vermogensopstelling van beide verenigingen gemaakt. Daaruit is gebleken dat de financiële positie van beide verenigingen geen verrassingen bevat. Het vermogen van de WOB wordt als geormerkte bestemmingsreserve voor CAO, werkgeverszaken en HRM-activiteiten opgenomen in de balans van de nieuwe VOB per 1 januari 2011.

Het huidige personeel van de WOB gaat in zijn geheel over naar de VOB. De bureaus zullen worden samengevoegd tot één geheel.

4 Profiel, missie en organisatie van de nieuwe VOB

Uitgangspunt bij de vormgeving van de fusie tussen beide organisaties vormen de hiervoor genoemde notities van de beide kwartiermakers. De belangrijkste kenmerken van profiel, missie en organisatie van de nieuwe VOB zijn in de preambule bij de statuten neergelegd. Samengevat is de nieuwe VOB een vereniging,

- van alle openbare bibliotheken en hun ondersteuningsorganisaties

- die de branche van het openbare bibliotheekwerk beschouwt als samenhangend stelsel van decentraal aangestuurde voorzieningen
- die zich richt op collectieve belangenbehartiging van de aangesloten leden vanuit het perspectief van hun maatschappelijk ondernemerschap en werkgeverschap
- die zich bij de uitvoering van haar taken rekenschap geeft van de diversiteit en pluriformiteit in de branche
- die toekomstgeoriënteerd is, omgevingsgericht, openstaat voor samenwerking met partners in het culturele en educatieve veld en focust met een sterke politiek-bestuurlijke en sociaaleconomische antenne
- en die tenslotte kan worden getypeerd als een vereniging van, voor en door de leden die wordt ondersteund door een professioneel bureau, passend binnen de nieuwe kaders.

Op dit moment wordt het jaarplan met begroting en formatieplan 2011 voorbereid dat ter besluitvorming aan de leden wordt voorgelegd in de ledenvergadering van 9 december 2010.

5 Statuten

5.1 Algemeen

Bij het opstellen van deze statutenwijziging is er van uitgegaan om in de statuten alleen dat te regelen dat wettelijk is voorgeschreven. De statuten bevatten daarmee alleen de grondregels die de werkingssfeer en de structuur van de vereniging weergeven. Via het huishoudelijk reglement en andere reglementen wordt nadere uitwerking aan de statuten gegeven zoals de contributieregeling, de gang van zaken bij aanmelding voor het lidmaatschap en de bestuursverkiezing, de werkwijze en besluitvorming van het bestuur, de vergaderorde in de ledenvergadering, een commissiereglement en het directiestatuut.

Voor het fusievoorstel is op dit moment alleen een wijziging van de statuten vereist. Het bestuur streeft er naar om aan de ledenvergadering van 9 december 2010 naast het fusiebesluit ook de hoofdlijnen van het aangepaste huishoudelijk reglement ter vaststelling voor te leggen.

5.2 Leden

De kringen van gewone en buitengewone leden van VOB en WOB worden samengevoegd. Tot de gewone leden behoren nu alle partijen die deel uit maken van de branche van het openbare bibliotheekwerk:

- rechtspersonen die openbare bibliotheken in stand houden
- rechtspersonen die provinciale service organisaties in stand houden
- overige rechtspersonen die naar het oordeel van het bestuur deel uit maken van de branche of daarin een functie vervullen die het lidmaatschap van de vereniging rechtvaardigen.

Voor de uitoefening van de functie van werkgeversorganisatie wordt onderscheid gemaakt tussen leden die de CAO Openbare Bibliotheken toepassen en leden die een andere arbeidsvoorwaardenregeling toepassen.

De in 2006 ingevoerde statutaire bepalingen over certificering als vereiste voor het lidmaatschap van de categorie openbare bibliotheken blijven ongewijzigd van kracht. Dat betekent dat bibliotheekorganisaties die in de eerste ronde (2006-2009) niet zijn gecertificeerd in de tweede ronde die loopt van 2010-2013 wel moeten voldoen aan de door de ledenvergadering van 17 juni 2010 vastgestelde certificeringsnormen. Naleving en handhaving van het certificeringsvereiste wordt daardoor formeel pas per 1 januari 2014 van kracht. De vereniging kan leden die in twee

opeenvolgende certificeringstermijnen niet zijn gecertificeerd het lidmaatschap opzeggen waardoor zij niet langer kunnen deelnemen aan netwerkdiensten die (mede) door of met ondersteuning van de VOB zijn of worden ontwikkeld zoals de digitale infrastructuur voor bibliotheek.nl. Tegen deze opzegging, die met extra waarborgen is omkleed, staat beroep open op de ledenvergadering. In de evaluatie van de tweede certificeringsronde zal het bestuur ook de regeling voor het lidmaatschap meenemen.

In het huishoudelijk reglement kunnen ook kwaliteitseisen worden gesteld aan de overige leden. Aanvragen voor het lidmaatschap worden getoetst door het bestuur. Indien het bestuur besluit het lidmaatschap niet te verlenen staat beroep open bij de ledenvergadering.

5.3 *Rechten en verplichtingen van de leden*

Door het lidmaatschap kunnen de leden hun statutaire rechten uitoefenen zoals het bijwonen van ledenvergaderingen en daar hun stem uitbrengen. Leden hebben echter ook het recht gebruik te maken van informatie, dienstverlening en producten die de vereniging ten behoeve van de leden (mede) heeft ontwikkeld, zoals de dienstverlening van Stichting Bibliotheek.nl. In de statuten is ook geregeld welke verplichtingen leden hebben, zoals het betalen van contributie en het zich onderwerpen aan besluiten van de ledenvergadering of CAO-ledenvergadering (zie hierna onder 5.5 en 5.6 over besluitvorming).

Voor de uitvoering van de vele taken van de vereniging wordt het steeds belangrijker om te kunnen beschikken over actuele en volledige bedrijfseconomische gegevens uit en over de branche. Daarom is in de statuten de verplichting opgenomen dat de leden op verzoek van het bestuur specifieke bedrijfseconomische gegevens of documenten leveren ten behoeve van de monitoring van de branche, het genereren van kengetallen en branchestatistieken, de voorbereiding van beleidsontwikkeling en overleg over collectieve arbeidsvoorwaarden, en andere vormen van collectie dataverzameling.

5.4 *Bestuur*

De nieuwe statutaire bepalingen over omvang en samenstelling van het bestuur bieden veel mogelijkheid tot flexibiliteit en diversiteit van bestuursleden uit en buiten de branche.

In het huishoudelijk reglement zal worden vastgelegd dat het bestuur periodiek een profielschets opstelt voor de samenstelling van het bestuur rekening houdend met een zo evenredig mogelijke afspiegeling van de diversiteit binnen de ledenomgeving en de gewenste deskundigheid en achtergrond van de bestuursleden.

Naar de mening van het bestuur is de huidige omvang van 8 personen goed werkbaar in combinatie met de huidige profielschets voor de samenstelling van het bestuur. De huidige profielschets zal door het bestuur in de loop van 2011 worden geëvalueerd.³

In het bestuur dienen vier specifieke functies te worden vervuld: voorzitter, vice-voorzitter, secretaris en penningmeester. De voorzitter wordt door de ledenvergadering in functie gekozen. De voorzitter, of bij diens afwezigheid de vice-voorzitter, is samen met de secretaris of penningmeester bevoegd de vereniging in en buiten rechte te vertegenwoordigen. De statuten bieden de mogelijkheid dat één bestuurslid meerdere functies bekleedt. De functie van voorzitter is hiervan echter uitgesloten.

³ Zie brief aan de leden van WOB en VOB d.d. 12 november 2009 over oproep bestuursleden met als bijlage *Profiel bestuur NVOB*.

In het huishoudelijk reglement zullen in de vorm van een nieuw bestuursreglement nadere regels worden gesteld over de besluitvorming en werkwijze van het bestuur. Werken vanuit de principes van cultural governance is daarin leidend.

5.5 *Stemrecht*

In de huidige statuten van VOB en WOB hebben de leden een zwaardere stem naarmate zij groter zijn en/of meer contributie betalen. Voor dit gewogen stemrecht is gekozen omdat het redelijk werd gevonden dat de (grote) organisaties die de meeste contributie betalen in de vereniging ook een grotere zeggenschap mogen hebben. Daartegenover staat dat de vereniging op moet komen voor de belangen van alle leden en dus moet voorkomen dat de vereniging wordt vereenzelvd met de leden die de meeste contributie betalen. Grotere organisaties hebben in het algemeen meer mogelijkheden om het verenigingsbeleid te beïnvloeden doordat ze qua staf en kennis beter geëquipeerd zijn. Tegelijkertijd komen schriftelijke stemmingen op basis van het gewogen stemrecht in de praktijk van de ledenvergadering van VOB en WOB zelden voor.

Om deze redenen is door de Commissie Contributiestelsel, ingesteld bij besluit van de ledenvergaderingen VOB en WOB d.d. 17 juni 2010, geadviseerd om ieder lid één stem toe te kennen, met uitzondering voor enkele met name in de statuten genoemde besluiten waarvoor een gewogen stemrecht redelijk is. Tot deze zwaarwegende besluiten worden alle besluiten gerekend die de leden of een categorie van de leden financieel binden, zoals de hoogte van de jaarlijkse contributie, het afsluiten van een CAO en het vaststellen van de hoogte van het omslagstelsel voor content bibliotheek.nl. Het gewogen stemrecht is ook van toepassing op besluiten over statutenwijziging, fusie of ontbinding van de vereniging. De regeling voor dit gewogen stemrecht zal worden uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.

In de statuten is de mogelijkheid gecreëerd om in specifieke gevallen ook besluitvorming te kunnen laten plaatsvinden buiten een bijeengeroepen ledenvergadering om, zoals via een schriftelijke of digitale stemming.

Besluiten die slechts aan een bepaalde groep leden verplichtingen opleggen zoals bij de vaststelling van de hoogte van het omslagstelsel BNL kunnen alleen worden genomen met meerderheid van de stemmen van die betrokken leden.

5.6 *CAO-ledenvergadering*

De taak van de nieuwe VOB als werkgeversorganisatie is in de statuten expliciet benoemd en verankerd evenals de wijze van besluitvorming over het arbeidsvoorwaardenbeleid en CAO-akkoorden.

De onderhandelingen over arbeidsvoorwaardenbeleid en CAO worden gevoerd door een onderhandelingsdelegatie waarvan het mandaat is geregeld in het huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement regelt bovendien dat bij aanvang en tussentijdse belangrijke momenten ledenraadplegingen plaatsvinden.

Besluitvorming over een bereikt onderhandelingsresultaat vindt plaats in een speciaal voor dit doel bijeengeroepen CAO-ledenvergadering of door een schriftelijke of digitale stemming door alleen die leden die de CAO Openbare Bibliotheek toepassen. Alle leden hebben toegang tot de CAO-ledenvergadering maar alleen de leden die de CAO toepassen hebben stemrecht.

5.7 *Commissies en netwerken*

De nieuwe VOB kent op dit moment vier vaste (beleids)commissies: Strategie en Public Affairs, Marketing en Promotie, Digitale Bibliotheek en de Commissie Werkgeverszaken en HRM. Het bestuur

kan naast vaste commissies ook tijdelijke commissies instellen met een concrete opdracht. Binnen de branche bestaan daarnaast tal van netwerken en samenwerkingsverbanden die een platform bieden voor informatieuitwisseling, deskundigheidsbevordering en ontplooiing van initiatieven. De vereniging erkent deze netwerken als organen die initiatiefvoorstellen aan het bestuur of de ledenvergadering kunnen doen, of om een uitspraak of standpunt kunnen vragen, mits passend bij het profiel en de agenda van de vereniging.

5.8 Taakverdeling bestuur – directie

Het bestuur bestuurt de vereniging. In de relatie tot het bureau van de vereniging en haar directeur bestuurt het bestuur op afstand. De zorg voor personeel, werkinhoud en werkplanning van het verenigingsbureau wordt volledig gedelegeerd aan de directeur, een en ander binnen de kaders van jaarplan en begroting. De directeur is tevens ambtelijk secretaris en adviseur van het bestuur. De positie van de directeur wordt geregeld in een directiestatuut.

6 Besluitvorming

- 1 Het bestuur van de VOB stelt de ledenvergadering van de VOB voor in te stemmen met de voorgenomen fusie met de WOB en de vormgeving van deze fusie waarbij de VOB de verkrijgende rechtspersoon is.
- 2 Het bestuur van de WOB stelt de ledenvergadering van de WOB voor in te stemmen met de voorgenomen fusie met de VOB en de vormgeving van de fusie waarbij de WOB de verdwijnende rechtspersoon is.
- 3 Het bestuur van de VOB stelt de ledenvergadering van de VOB voor de statuten van de VOB in verband met de fusie te wijzigen overeenkomstig bijgaand concept en het bestuur van de WOB stelt de ledenvergadering van de WOB voor daarmee in te stemmen.
- 4 Beide besturen vragen de ledenvergadering van VOB en WOB machtiging om die wijzigingen nog aan te brengen die zij of de notaris noodzakelijk of gewenst achten.

De besturen van VOB en WOB

Den Haag
16 september 2010